Cartref Clyd:

Nythod Gwiwerod

Mae gwiwerod coch yn adeiladu eu nythod yn uchel yn y coed. Mae'r gweithgaredd hwn yn annog dysgwyr i actio rôl Skyra a chasglu deunyddiau naturiol fel brigau, mwsogl, dail a ffwr i greu eu cartrefi.

Amcan Dysgu: Archwilio pam mae gwiwer angen adeiladu cartref a'r hyn sydd ei angen i'w greu a chydweithio i greu nyth gwiwer.

Dibenion y Cwricwlwm: Dinasyddion moesegol, gwybodus Cymru a'r Byd.

MDaPh: Gwyddoniaeth a Thechnoleg, Dyniaethau

Adnoddau:

- Deunyddiau naturiol - brigau, ffyn, dail, ffwr, mwsogl
- Tegan meddal wiwer
- Lluniau/esiamplau o nythod wiwerod
- Mynediad at ardal allanol neu ddefnyddio'r

Gweithgaredd

1

Trafodwch pam fod gwiwerod yn adeiladu nythod er mwyn creu lle diogel iddyn nhw a'u babanod, gan eu cysgodi rhag y tywydd a'u gwarchod rhag ysglyfaethwyr. Archwiliwch le byddan nhw'n adeiladu nyth a pha ddeunyddiau y byddan nhw'n eu defnyddio - canghennau a brigau am strwythur a dail, mwsogl a ffwr am wres a chysur.

2

Anogwch y dysgwyr i actio rôl Skyra.

Gwyliwch y ffilmau byr am wiwer goch yma a yma a siaradwch am sut maen nhw'n symud o gwmpas; meddyliwch am eu pawennau, eu trwynau, eu clustiau blewog a sut maen nhw'n teithio o gwmpas.

Gofynnwch i'ch dysgwyr esgus bod yn wiwer.

Gallwch chi a'ch dosbarth benderfynu os hoffech chi adeiladu nyth wiwer goch fel dosbarth neu mewn parau.

Cartref Clyd:

Nythod Gwiwerod

3

Gofynnwch i'r dysgwyr ddod o hyd i le diogel i adeiladu'r nyth, yna gofynnwch iddyn nhw gasglu cymaint o ddeunyddiau naturiol â phosibl. Anogwch Wiwerod Skyra i gadw llygad am ysglyfaethwyr yn cuddio a chwilio wrth iddyn nhw gasglu'r deunyddiau gwahanol.

4

Didolwch y deunyddiau yn ddeunyddiau adeiladu nyth a deunyddiau insiwleiddio a leinio nyth. Gallwch chi drafod sut mae'r deunyddiau hyn yn teimlo a beth fyddai'r defnydd gorau ohonynt.

Ymestyn

Cyfrwch a didolwch y ffyn i feintiau a siapiau gwahanol cyn dechrau adeiladu'r nyth.

This material is…— Mae'r deunydd hwn yn ...

Soft—Meddal	Cold—Oer
Hard—Caled	Warm—Cynnes
Scratchy—Crafu	Strong—Cryf
Smooth — Llyfn	Weak—Gwan
Rough—Garw	

Mae'n amser dechrau adeiladu'r nyth!

5

Anogwch y dysgwyr i adeiladu'r strwythur cryf allanol yn gyntaf, gan weu'r brigau rhwng y canghennau mwy. Yna, defnyddiwch y deunyddiau meddal, cyffyrddus i leinio'r nyth.

6

Os yw'r dysgwyr wedi creu nythod bach ac mae gennych degan meddal gwiwer, gallwch chi ei gosod yn y nyth. Os yw nyth mawr wedi'i greu, gall pawb eistedd ynddo. Trafodwch pa mor **ddiogel** a **chyffyrddus** rydych chi /Skyla'n teimlo.

Ymestyn

Ydy Skyra yn gallu dod o hyd i ffrindiau ar diroedd yr ysgol? Chwiliwch am gartrefi / cynefinoedd anifeiliaid eraill.

Adeiladwch gynefinoedd anifeiliaid eraill – blychau nythod, cartrefi draenogod, cynefinoedd trychfilod bach.